

Úvodem	9
1 Základní rámec školní psychologie	13
1.1 Obrysy školní psychologie	13
1.2 Legislativní vymezení činnosti školního psychologa	14
1.3 Obsahová náplň činnosti školního psychologa	16
1.4 Škola jako sociální síť	17
1.5 Škola ve vnější odborné síti	20
2 Žák jako klient	21
2.1 Diagnostické nástroje, metody a postupy	21
2.2 Vzdělávací problémy žáků	31
2.2.1 Zápis žáků do školy	32
2.2.2 Prevence studijního selhávání	33
2.2.3 Studijní problémy žáků	35
2.2.4 Diagnostická rozvaha	37
2.2.5 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	38
2.2.6 Mimořádně nadaní žáci	40
2.2.7 Kariérové poradenství	42
2.3 Výchovné problémy	45
2.3.1 Péče o žáky s výchovnými problémy	46
2.3.2 Poruchy chování	51
2.4 Osobní problémy žáků	55
2.4.1 Přístup k žákům s osobními problémy	56
2.4.2 Specifické osobní problémy	58
2.5 Problémy v sociální oblasti	63
2.5.1 Sociální prostředí žáka	63
2.5.2 Sociální opora dítěte a její měření	65
2.5.3 Rizikové jedinci ve třídě	66
2.5.4 Specifické problémy sociální oblasti	69
3 Školní třída jako klient	77
3.1 Management školní třídy	77
3.1.1 Školní třída jako sociální skupina a vztahová síť	78
3.1.2 Pozice a role žáka ve třídě	81
3.1.3 Školní psycholog a tvorba třídního klimatu	83

3.2	Diagnostikování ve škole a školní třídě	85
3.2.1	Nástroje diagnostiky vztahů ve třídě	86
3.2.2	Nástroje diagnostiky klimatu školní třídy	88
3.2.3	Diagnostika formou her s psychologickým obsahem	90
3.3	Základní patologie školní třídy	94
3.3.1	Šikana	97
3.4	Vstupy do třídy	100
3.4.1	Úrovně vstupů do třídy	101
3.4.2	Prožitkové hodiny	104
3.4.3	Intervence ve školní třídě	114
3.5	Výjezdové aktivity	121
3.6	Problémové situace ve třídě	123
3.6.1	Příchod nového žáka	123
3.6.2	Slučování tříd	129
3.6.3	Rozdělování třídy	134
3.6.4	Odchod spolužáka	135
3.6.5	Tragická událost ve třídě	137
3.6.6	Třída po „zásahu“	137
4	Učitel jako klient,	
	škola v péči školního psychologa	143
4.1	Školní klima a nástroje měření	143
4.2	Obtížné pedagogické situace	148
4.3	Podpora učitelské profese	150
4.3.1	Prevence syndromu vyhoření	153
4.3.2	Supervize pro pedagogy	155
5	Rodinný systém jako klient	161
5.1	Obecné zásady komunikace s rodiči	161
5.2	Individuální poradenství	162
5.3	Spolupráce a komunikace se skupinami rodičů	164
5.4	Problémový rodič a strategie jeho zvládnání	164
5.5	Rodina a její výchovné styly	169
5.5.1	Typologie rodin	169
5.5.2	Výchovné styly	170
5.6	Školní psycholog jako mediátor nebo facilitátor	173
6	Podpůrné systémy školy	175
6.1	Skupinové aktivity	175
6.2	Školní parlament	179

6.3 Školní média	185
6.4 Přípravné třídy	187
6.5 Podpůrné programy	189
6.6 Příprava rodičů budoucích prvňáčků	193
7 Osobnost a odborné kompetence školního psychologa	197
7.1 Vzdělání školního psychologa	197
7.2 Odborné kompetence školního psychologa	198
7.3 Úskalí činnosti školního psychologa	199
7.4 Dokumentace školního psychologa	204
7.4.1 Vyšetření školním psychologem, zpráva z vyšetření	206
7.5 Psychohygiena v práci školního psychologa	208
7.6 Supervize a školní psycholog	211
Závěr	213